

► Maya schreef tekst voor megaproductie

▲ Maya Katerberg, scriptschrijfster van het stuk *Exodus*, met haar kat Bamibal. FOTO THIERRY SCHUT

‘Toneelschrijven is belangrijk vak’

Maya Katerberg is een taalmens, of liever taalvrouw. Docent, vertaler en toneelschrijfster. Met dat laatste vak speelt zij een hoofdrol in de megaproductie ‘Exodus’ van de Westlandse toneelgroep Het Wilde Westen.

Rien van den Anker

Westland

‘Exodus’ is een verhaal met vrouwen in de hoofdrollen. Terwijl de Thaise kat Bamibal aan de keukentafel aandacht vraagt, verzucht ze: „Ja, toneelschrijven is een ondergewaardeerd vak. Bij belangrijke stukken weet iedereen wie de regisseur is of de hoofdrolspeler maar niet wie de tekst heeft geschreven. Terwijl die toch heel belangrijk is.”

En dat is niet het enige wat haar stoort. „Bij mij speelt ook altijd mee dat er in de toneelwereld zo gruwelijk weinig mooie en belangrijke rollen voor vrouwen zijn weggelegd.” Maar dan, ineens heel positief, benadrukt ze hoe fascinerend het is om teksten te schrijven en die met een regisseur en een fantastische spelersgroep tot een bijna drie uur durende voorstelling te maken.

Vertaler

Ze is leraar Engels, geeft les aan een internationale school. Daarnaast ook vertaler Nederlands-Engels en professioneel toneelschrijfster. In haar vrije tijd vechten koken en motorrijden (Kawasaki 900) om voorrang en speelt ze toneel. „Ook in ‘Exodus’, spreek ik mijn eigen teksten.”

Als toneelschrijfster, vertelt ze, schrijf je alleen maar teksten. „Ik bemoei me niet met de omgeving, de toneelsetting of het decor. Soms

geef aanwijzingjes als een expressie nodig is om de woorden te verduidelijken”. Soms begint toneelschrijven met een bestaand verhaal of boek maar vaker is het bijvoorbeeld een nieuwsberichtje waarachter zij een groter verhaal ziet.

Slachtoffer

„Dan hoor ik een slachtoffer de moeder van een vader uitschelden en wil ik weten wat er in haar omgaat.” Schrijvend gebruikt ze de taal ook om personages met specifiek gedrag te karakteriseren. Laat ze iemand allerlei dingetjes eng netjes

Alles was al klaar, anders had het Thierry Baudet kunnen zijn

– Maya Katerberg

een plek geven. „Zodat direct duidelijk wordt dat het een Pietje Precies is.”

Haar teksten zijn vaak actueel, in ‘Exodus’ komt ook Geert Wilders voor. „Alles was al klaar, anders had het Thierry Baudet kunnen zijn. Vluchtelingen en onderdrukten spelen ook een rol.”

Toneelschrijven zijn betekent ook een intensief duo vormen met de

regisseur, Kees Stolze uit De Lier. „Het zijn aparte vakken die elkaar wel nodig hebben. Ik de woorden, hij het geheel.” Dat houdt wel in dat haar script niet altijd het eindsript is. Omdat ze, ook als medespeler, bij alle repetities is worden soms teksten in overleg met regisseur of speler aangepast. „Logisch, want op mijn werkamer beleef ik ze anders dan dat ze op toneel worden uitgesproken.”

Interpretatie

Dat leidde er zelfs toe dat de regisseur door haar geschreven teksten, die ze als speler moest uitspreken, corrigeerde. „Niet omdat ze fout waren maar omdat hij er een andere interpretatie aan gaf. Je moet je tekst dan uit handen kunnen geven, al moeten het wel jouw personages blijven.”

Het project ‘Exodus’, gebaseerd op het Oude Testament, is naast toneel ook live muziek, filmbeelden en dans. Half november zes voorstellingen in De Theaterloods, met 27 spelers. Het vertelt het leven van Mozes, de uittocht van zijn volk uit Egypte en de lange reis naar het hun beloofde land. En vooral de tragedie dat Mozes dat land niet binnen mocht.

Maya, van protestantse origine, legt uit dat het een verhaal is geworden voor iedereen, gelovig of niet gelovig. Uit de verschillende verhalen heeft ze met Kees Stolze een keuze gemaakt. Maar daarbij heeft ze ook haar feminisme laten klinken, komen relatief veel vrouwen aan het woord, spelen belangrijke rollen. „Omdat ze in de bijbel eigenlijk nooit een stem hebben gekregen. Dan zijn ze alleen de vrouw of de zus van.”

Informatie over *Exodus*: tghetwildewesten.nl